

14-1-2019

שם הארגון: עיריית ירושלים באמצעות "מרכז פיילי לאמנויות" **שם התכנית: הפעלת תכנית העצמה אישית באמצעות אמנות לאוכלוסיית מזרח ירושלים. 5452**

רקע על הארגון: מרכז פיילי לאמנויות, מרכז האמנויות העירוני היחיד במזרח ירושלים, מספק שירותי אמנות לאוכלוסיית מזרח העיר מכל השכונות, באמצעות חוגים, קייטנות, ותערוכה שנתית. את רוב השירותים המרכז מספק במבנה המרכז עצמו. המרכז התחיל ב 2017 לרכוש שם של גוף מוביל פרויקטים עירוניים בתחום האמנות במזרח העיר, כמו ניידת אמנות בשיתוף האגף לאמנויות בעיריית ירושלים. המודעות לתחום האמנות בבתי הספר מחייבת התייחסות מיוחדת. קיימת פעילות אמנותית אך לא מקצועית, ולכן עלה הצורך שתכנית יום לימודים ארוך בתחום האמנות תהיה בהובלת מרכז מקצועי כמו מרכז פיילי.

על התכנית:

תחום תוכן: פנאי ותרבות.

"דבר אינו בזבוז זמן אם אתה משתמש בחוויה בתבונה." אוגוסט רודין.
 הפרויקט כולל שלוש תכניות העצמה אישית באמצעות: אמנות פלסטית- חזותית, צילום ודבקה. התוכנית תועבר על ידי מדריכים בעלי ניסיון ומסמכים בתחום, אשר עברו הדרכה מותאמת לתוכן השיעורים על ידי האמן חנא קובטי, ובשיתוף פעולה עם מרכז פיילי לאמנויות ירושלים תחת ניהולה של האמנית ראידה סעאדה.

מטרות כלליות :

כל אחת מהתוכנות (אמנות פלסטית- חזותית, צילום ודבקה) מהווה עבור התלמיד תכנית העצמה אישית שבעזרתה התלמידים ירכוש ארגז כלים בתחום הנלמד אך בנוסף התוכנית תחזק ותעצים את האישיות האינדיבידואלית של התלמיד דרך יצירה, שיח ביקורתי, ועשייה חברתית.

נושאי הליבה של התכניות בהיררכיה משתנה לפי בתי הספר וקבוצת התלמידים עצמם :

- העצמת הזהות האינדיבידואלית של התלמיד (מי אני).
- חיזוק התא המשפחתי והחברתי אצל התלמיד.
- חלומות ושאיופות לעתיד.

הלמידה בתכנית תשלב למידה תיאורטית אודות האמנות לבין חוויית היצירה האמנותית, איזון בין למידה דיסציפלינארית במסגרתה רוכשים התלמידים כלי ביטוי לבין למידה יצירתית וחדשנית, קיום שיח מתמיד בין התלמיד לבין אנשי הצוות במטרה לגבש ולחדד את האמירה האישית, הוראת האמנות במסגרת ההקשר החברתי והתרבותי הרחב יותר, תוך ניתוח והתייחסות להשפעות הדדיות

בין האמנות לבין סביבת היצירה שלה. התכנית המעשית מבוססת על הקניית שליטה מקצועית במגוון כלי ביטוי אמנותיים ומעבר הדרגתי לעבודה עצמאית בהנחיה אישית.

יעדים:

בבסיס התכנית ניצבים מספר יעדים :

- העצמה וחיזוק האישיות של התלמיד על ידי רכישת כלים מעשיים באמצעות האמנות
- הנחלת גישה ביקורתית בשיח אדוות האמנות או כל שיח אחר .
- חיזוק האמירה האישית אצל התלמיד באמצעות כלי הבעה אמנותית .
- חיזוק מעמד התלמיד בחברה על ידי עשייה אמנותית נרחבת.

כ"א: הכשרת מדריכים עם השכלה אקדמית ו או ניסיון בתחום האמנות, והוראה. אשר מדריכים אלה יעברו מגוון רחב של סדנאות כמו : רישום, פיסול, מוזיקה, צילום, רקמה, צורפות, מחול, ודרמה. בנוסף הרצאות וסדנאות בנושא חינוך והוראה על ידי מרצים בכירים בתחום, כדי לצייד את המדריכים בארגז כלים בתחום החינוך שיעזור להם בהתמודדות מול האתגרים החינוכיים בבתי הספר.

לכל אחת מהתכניות נבנה סילבוס מותאם לתכנים והיעדים של התכנית בשיתוף פעולה עם מנהל התכנית והמדריכים אשר יודגש תהליך עבודה ותוצר סופי שמתבטא בתערוכה, מופע, הצגה, וכו... . מנהל הפרויקט ילווה את המדריכים בפן המקצועי ולוגיסטי "אספקת ציוד", מנהל הפרויקט יעודד תחרות אזורית בין המדריכים על מנת לשאוף למצוינות ועמידה ביעד התכנית.

אוכלוסיית יעד:

חטיבת בינים, ותיכון .

החומר הנלמד יהיה זה בשתי החטיבות, אך ניתוח העבודות והדיון הקבוצתי יהיה בהתאם לגיל, ולצרכים האישיים של התלמידים

מצורף תמצית רעיונית של חוג, בנוסף מצורף מצגות וחומרי עיון לשימוש המדריך והתלמיד.

תכנית העצמה אישית באמצעות ריקוד דבקה

תיאור כללי של התכנית:

דבקה הוא ריקוד ערבי מסורתי, המחול הלאומי. מקור הריקוד לא ידוע, הדבקה הוא ריקוד מסורתי ופטריוטי ונוהגים לרקוד אותו בחתונות, מסיבות ואירועים לאומיים. הרקיעות ברגליים על פי הקצב, הן אופייניות לריקוד הדבקה ולכל אזור או עם יש קצב וצעדים מעט אחרים. את הדבקה רוקדים בשורה או בחצי מעגל. זהו ריקוד קבוצתי - של קבוצת גברים, קבוצת נשים או קבוצות מעורבות. מוביל הריקוד מנהיג ומוביל את הקבוצה לפי קצב רקיעות רגליו. לעתים קרובות מניף ראש הקבוצה את ידו באוויר או מניף מטפחת או כאפייה. לצד רכישת מיומנות טכנית התוכנית תשלב תכנית העצמה אישית וקבוצתית כמו פיתוח מעורבות, אחריות, אכפתיות, ופיתוח כישורי מנהיגות של בני הנוער, לחיי החברה והתרבות בקהילה, במטרה לבנות בסיס של נוער מנהיג שילווה ויעצים עוד בני נוער בהמשך, וייקח אחריות בתכנון ויישום פעילויות נוער ואירועי בבית ספר ובשכונות בשיתוף כמה שיותר בני נוער.

מטרות:

התכנית מפתחת את היכולות החברתיות והבין אישיות של התלמידים, תוך שילוב העצמה אישית של כל תלמיד ותלמידה. בתכנית שיעורי ריקוד מקצועיים המשפרים את יכולות התנועה במרחב, פיתוח קצב ושמיעה מוזיקלית, קואורדינציה, עבודה קבוצתית ויכולת עמידה מול קהל. בנוסף פרויקטים כגון: מיוחדים

- מעורבות חברתית באמצעות שילוב הדבקה במרחב הציבורי, שובר קרח בין מגוון האוכלוסיות המתגוררים בעיר.
- פרויקט מחקר אשר במסגרתו חברי הקבוצה נעזרים באנשי מקצוע מתחום לימודי ההיסטוריה, מוזיקה, ומשחק. פרויקט שיוביל את התלמידים להבנה מעמיקה למעמד ההיסטורי של הריקוד לייצר מהמסורת ריקוד מותאם זמן ומקום.
- מנהיגות צעירה, מפגש חודשי עם מדריך העצמה אישית שבעזרת מפגש זה ילמדו ערכיים חברתיים, מנהיגות, מעורבות חברתית ויוזמות.

תוצר סופי:

מופע דבקה, השתתפות באירועים בבתי הספר, חגים, וטקס סיום לימודים. יוזמות קבוצתיות ואישיות בתחום הדבקה, חברה, ומסורת.

סילבוס התכנית:

מספר שיעורים	כותרת השיעור	הסבר	ערך נוסף לתלמיד
1	היכרות עם הקבוצה	מפגש היכרות משולב עם מדריך הדבקה ומדריך העצמה אישית, תיאום ציפיות, והסבר על מבנה התוכנית. אבני דרך תכנית מנהיגות.	העצמה אישית של התלמידים, וגיבוש קבוצה
2	הכירות- תיאורטית עם ריקוד הדבקה	הכירות-תיאורטית רקע היסטורי של הדבקה, סגנונות, אמנים ידועים, תלבושות, ושירים	חיבור למסורת
3+4	תנועות דבקה הבסיסית "אלריח" الريح	חלק ראשון של השיעור : תרגילי חימום ותנועות אתלטיות לחימום השרירים חלק שני של השיעור : אימון על תנועת "אלריח"	דינמיקה קבוצתית, העצמה אישית
4+5	תנועות דבקה הבסיסית אלווחדה ונוס " واحدة ونص "	חלק ראשון של השיעור : תרגילי חימום ותנועות אתלטיות לחימום השרירים חלק שני של השיעור : אימון על תנועת "אלווחדה ונוס"	דינמיקה קבוצתית, העצמה אישית
6+7	תנועות דבקה הבסיסית תאקסי " تاكسي "	חלק ראשון של השיעור : תרגילי חימום ותנועות אתלטיות לחימום השרירים חלק שני של השיעור : אימון על תנועת "תאקסי"	דינמיקה קבוצתית, העצמה אישית
8+9	מפגש משולב דבקה ומדריך העצמה אישית .	גיבוש קבוצה, ניהול, לוחות זמנים, תכנון אירוע במרחב הציבורי .	העצמה אישית וקבוצתית
11+10	תנועות דבקה הבסיסית	חלק ראשון של השיעור : תרגילי חימום ותנועות אתלטיות לחימום השרירים "חלק שני של השיעור : אימון על תנועת "ג'זאל"	דינמיקה קבוצתית, העצמה אישית

		ג'זאל" גזאל"	
12	חזרה על התנועות שנלמדו עד כוו ביחד	חלק ראשון של השיעור : תרגילי חימום ותנועות אתלטיות לחימום השרירים חלק שני של השיעור : חזרה על כל התנועות שנלמדו בריקוד אחד	
15+14+13	תנועות דבקה הבסיסית שמל, שיל" שمل" " שיל	חלק ראשון של השיעור : תרגילי חימום ותנועות אתלטיות לחימום השרירים חלק שני של השיעור : אימון על תנועות "שמל, שיל	דינמיקה קבוצתית, העצמה אישית
18+17+16	דבקה מסורתית וכוריאוגרפיה	חלק ראשון של השיעור : תרגילי חימום ותנועות אתלטיות לחימום השרירים חלק שני של השיעור : הסבר לתלמידים על מושג הכוריאוגרפיה והטמעת הדבר בדבקה ברקוד מסורתי	זהות חיזוקה אישית, יחסים גוף ורגש, מבט על האחר.
21+20+19	דבקה מסורתית וכוריאוגרפיה	חלק ראשון של השיעור : תרגילי חימום ותנועות אתלטיות לחימום השרירים חלק שני של השיעור : תרגול לשיר שעוצב על ידי הקבוצה	חיבור למסורת ושורשים, עבודת צוות .
24+23+22	דבקה פולקלור וכוריאוגרפיה	חלק ראשון של השיעור : תרגילי חימום ותנועות אתלטיות לחימום השרירים חלק שני של השיעור : הסבר לתלמידים על דבקה פולקלור והטמעת הדבר בדבקה ברקוד פולקלור	שיתופי פעולה, עבודה בצוות, חיבור למורשת ומסורת

שיתופי פעולה, עבודה בצוות, חיבור למורשת ומסורת	חלק ראשון של השיעור : תרגילי חימום ותנועות אתלטיות לחימום השרירים חלק שני של השיעור : תרגול לשיר שעוצב על ידי הקבוצה	דבקה פולקלור וכוריאוגרפיה	27+26+25
	חלק ראשון של השיעור : תרגילי חימום ותנועות אתלטיות לחימום השרירים חלק שני של השיעור : הסבר לתלמידים על מחול ודבקה . והטמעת הדבר בשילוב דבקה עם מחול	מחול ודבקה	30+29+28
דינמיקה קבוצתית, העצמה אישית	חלק ראשון של השיעור : תרגילי חימום ותנועות אתלטיות לחימום השרירים חלק שני של השיעור : הילידים ביחד עם המדריך מעצבים ריקוד שמתבסס את שילוב המחול והבדקה	מחול ודבקה	28+29+30
העצמה אישית של התלמידים, וגיבוש קבוצה	תכנון פרויקט קבוצתית המשלב ערכים שנלמדו במהלך התוכנית שמשלב העצמה אישית, דבקה, . ומעורבות חברתית	מפגש משולב דבקה ומדריך העצמה אישית .	31
	חלק ראשון של השיעור : תרגילי חימום ותנועות אתלטיות לחימום השרירים חלק שני של השיעור : תרגול חופשי לפי בחירת התלמידים לפי התנועות והסגנונות שנלמדו	תרגול	עד 32 40
העצמה אישית של התלמידים, עבודה בצוות, ניהול וארגון, יכולת עמידה מול קהל	במהלך 30 השיעורים האחרונים התלמידים והמדריך יבחרו שיר אחד או יותר למופע סיום, יבנו ביחד את המופע משלב בחירת השיר, עיצוב הריקוד, תלבושת, שילוב סגנונות, תפקידים יתרגלו את זה לרמה של מופע שלם	מופע סיום	31-60

- מומלץ שכל קבוצה לא יעלה מספר המשתתפים בה על 17 תלמיד, בכדי שיוכל המדריך ללוות את כל חברה הקבוצה בצורה אישית ומקצועית.
- נדרש כיתה עם מקרן ומחשב ומערכת שמע באיכות טובה , עדיפות לכיתה גדולה או אולם ספורט .